

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2017-12-15

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-2-232/2017

Odpowiedź na interpelację nr 17494

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 17494 Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Buczaka w sprawie Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 17494 Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Buczaka w sprawie Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

Załączniki:

1. ODP NA INT NR 17494.DOCX

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2017-12-20T09:16:54Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 17494 Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Buczaka w sprawie *Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej*, na wstępie uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji nie są prowadzone prace mające na celu przyznanie pracownikom jednostek Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej (WOP) takich samych uprawnień jak strażakom Państwowej Straży Pożarnej (PSP).

Należy wyjaśnić, że przed dniem 1 stycznia 1992 roku wszystkie osoby pełniące służbę w jednostkach ochrony przeciwpożarowej - zarówno terenowych, jak i zakładowych - posiadały jednolity status prawny, tzn. były funkcjonariuszami pożarnictwa, na podstawie dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o *służbie funkcjonariuszy pożarnictwa* (Dz. U. Nr 50 poz. 321, z późn. zm. - akt archiwalny). Ich uprawnienia emerytalne były określone na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o *zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin* (Dz. U. Nr 40 poz. 267, z późn. zm. - akt archiwalny).

Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, z późn. zm.) powołano z dniem 1 lipca 1992 roku Państwową Straż Pożarną jako zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formację, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Powołując nową formację rozwiązano jednocześnie dotychczasowe jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej oraz zniesiono stanowiska funkcjonariuszy pożarnictwa.

W ustawie o *Państwowej Straży Pożarnej* oraz w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *ochronie przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 736, z późn. zm.) wprowadzono zróżnicowanie statusu osób realizujących zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Strażacy PSP, pozostający w stosunku służbowym nawiązanym na podstawie mianowania (powołania), którzy pełnią służbę w PSP, zostali zaliczeni do jednej grupy. Natomiast do drugiej grupy zaliczono pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, niebędących jednostkami organizacyjnymi PSP m.in. zakładowych straży pożarnych i zakładowych służb ratowniczych, ochotniczych straży pożarnych oraz jednostek organizacyjnych Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

Jednostki ochrony przeciwpożarowej, niebędące jednostkami organizacyjnymi PSP, zgodnie z art. 17 ustawy o *ochronie przeciwpożarowej*, mogą być tworzone, przekształcane i likwidowane przez uprawnione do tego podmioty, którymi są ministrowie, wojewodowie, gminy, instytucje, organizacje, osoby prawne i fizyczne. Koszty funkcjonowania ww. jednostek ponoszą podmioty je tworzące. W jednostkach tych są zatrudnieni pracownicy na podstawie umowy o pracę posiadający status pracownika wykonującego zadania w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze (zgodnie z art. 16a ustawy o *ochronie przeciwpożarowej*). Ustawa

ta określa tych pracowników jako „strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej”. Strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej może być pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.

Z uwagi na fakt, że jednostki WOP są jednostkami ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu ustawy *o ochronie przeciwpożarowej*, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji - w zakresie przewidzianym przepisami prawa - ma wpływ na kształt niektórych regulacji odnoszących się do WOP m.in. w kwestii szkoleń dotyczących ochrony przeciwpożarowej czy określenia wymagań na poszczególnych stanowiskach pracy. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma natomiast kompetencji do kształtowania uprawnień pracowniczych w poszczególnych jednostkach ochrony przeciwpożarowej, w tym w jednostkach WOP. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 ustawy *o Państwowej Straży Pożarnej*, zadania przewidziane dla Państwowej Straży Pożarnej w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych wykonuje Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 1992 r. *w sprawie zasad i trybu wykonywania zadań przez Wojskową Ochronę Przeciwpożarową* (Dz. U. Nr 66 poz. 334, z późn. zm.).

Stosownie do § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia wojskowe straże pożarne mogą być tworzone w jednostkach (instytucjach) wojskowych spośród żołnierzy, strażaków PSP i pracowników tych jednostek.

Należy wskazać, że wynikające z aktualnego stanu prawnego rozróżnienie sytuacji prawnej strażaków PSP oraz strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej - choćby realizujących te same lub podobne zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej - należy uznać za zamierzony zabieg ustawodawcy, znajdujący uzasadnienie w specyficznych cechach stosunku służbowego strażaków PSP.

Szczegółowe informacje dotyczące różnic pomiędzy strażakiem PSP a pracownikiem jednostki ochrony przeciwpożarowej, w tym zakresów zadań realizowanych przez strażaków PSP i pracowników zakładowych jednostek ochrony przeciwpożarowej (w tym WOP) oraz zakresu ciążyących na nich obowiązków, a także źródła finansowania tych jednostek - co przełożyło się na odmiennie ukształtowanie przez ustawodawcę uprawnień ww. osób - zostały przedstawione w odpowiedzi na interpelację numer 549 Pana Posła w sprawie *przyznania uprawnień emerytalnych strażakom pracującym w Lotniskowej Służbie Ratowniczo-Gaśniczej*.

W kontekście powyższego należy jedynie ponownie wspomnieć, że podstawowa różnica pomiędzy strażakiem PSP a pracownikiem jednostki ochrony przeciwpożarowej wynika ze szczególnej odpowiedzialności strażaka PSP jako funkcjonariusza publicznego, jego zakresu obowiązków, dyspozycyjności, podległości służbowej i odpowiedzialności dyscyplinarnej. Podkreślenia wymaga, że Państwowa Straż Pożarna jest finansowana w całości z budżetu państwa, zapewniając niezbędne bezpieczeństwo w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Realizuje ona zadania określone w art. 1 ustawy *o Państwowej Straży Pożarnej*, które obejmują szerszy zakres aniżeli zadania realizowane przez inne jednostki ochrony przeciwpożarowej (w tym jednostki organizacyjne WOP). Do zadań Państwowej Straży Pożarnej należy także organizowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg).

Należy zwrócić uwagę, że celem działania jednostek WOP jest zabezpieczenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej konkretnej jednostki wojskowej (podobnie pozostałe jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej*, wykonują zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej tylko na określonym terytorium np. na terenie zakładu pracy). Katalog zagrożeń

oraz częstotliwość prowadzenia działań ratowniczych w jednostkach wojskowych są inne niż w przypadku jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP.

Wydaje się, że przyjęcie zmian mających na celu wyeliminowanie różnic prawnych pomiędzy pracownikami cywilnymi wojskowej straży pożarnej a strażakami PSP, musiałyby w konsekwencji prowadzić do zrównania uprawnień wszystkich pracowników zakładowych straży pożarnych i zakładowych służb ratowniczych czy pracowników wojskowych straży pożarnych z uprawnieniami funkcjonariuszy PSP. Tym samym spowodowałyby to nadanie pracownikom obecnie zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, a posiadającym status pracownika wykonującego zadania w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze, statusu strażaka PSP.

Osobną kwestią pozostaje, czy takie rozwiązanie byłoby uzasadnione biorąc pod uwagę szczegółową analizę zakresu zadań realizowanych przez PSP oraz inne jednostki ochrony przeciwpożarowej wskazane w art. 15 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej*.

Należy podkreślić, że wojskowe straże pożarne są jednostkami organizacyjnymi Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, która podlega Ministrowi Obrony Narodowej. Z uwagi na powyższe kwestia warunków pracy i płacy oraz innych uprawnień pracowników cywilnych tych jednostek pozostaje poza obszarem działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Z poważaniem

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje: Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.